

Účasť na odbornej exkurzii v Estónsku

Cesta do Estónska sa začala v nedeľu ráno 12.09.2010. Odchod sa uskutočnil z Prešova klimatizovaným mikrobused spoločnosti Slivtour.

Prvá zastávka sa uskutočnila v poľskej dedinke Iwkova, kde nás Poliaci privítali na slávnosti „Šlivkový šľak“ v príjemnom a peknom horskom prostredí u Bieleho jeleňa. Tu sme ochutnali miestne špeciality zo sliviek ako slivkové koláče a slivkové knedle, ktoré mi veľmi chutili. Odtiaľ cesta pokračovala cez Poľsko smerom na sever. Vo večerných hodinách sme boli ubytovaní v poľskom motoreste, ktorý bol podpriemerne vybavený. V najhoršom stave bola kúpeľňa. Na sprchovom kúte a na stenách boli plesne, keďže kúpeľňa nemala žiadne vetranie. Ráno sme pokračovali v našej dlhej ceste cez Litvu, Lotyšsko až do Estónska. Do cieľa sme dorazili vyčerpaní v skorých ranných hodinách, no aj napriek nášmu meškaniu nás Estónci privítali v rúcne.

Nasledujúci deň sa konala konferencia, na ktorej sa predstavili slovenské aj estónske MAS. Zo slovenských miestnych akčných skupín to bola MAS LEV, MAS Šafrán a MAS Bachureň. Zástupcovia MAS si prostredníctvom tejto konferencie a workshopu vymenili navzájom svoje skúsenosti a znalosti. Konferencia bola pre mňa zaujímavá, pretože som sa dozvedela viac o Estónsku, o spôsobe života obyvateľov tejto krajiny. Po konferencii sa konala ochutnávka miestnych špecialít a vína. Najviac mi chutili dezerty, ktoré boli vynikajúce. Večer sa uskutočnil kultúrny program, na ktorom vystúpila estónska ľudová skupina v miestnych krojoch, ktorú tvorili prevažne starší ľudia. Ich vystúpenie bolo energické, zábavné, navodilo príjemnú atmosféru. Vyzvali do tanca aj nás a snažili sa nás naučiť ich miestny tanec. Bolo to milé a príjemne sme sa s nimi zabavili. Aj my sme im zaspievali niekoľko slovenských ľudových pesničiek. Vystúpenie estónskej ľudovej skupiny sa mi veľmi páčilo, zanechalo vo mne príjemné spomienky.

Ďalší deň sme navštívili rybársku dedinku, v ktorej bola z prostriedkov Leadra postavená pozorovateľňa a drevený domček pre miestne ženy, v ktorom sa stretávajú a pletú pekné a teplé čiapky, svetre, ponožky, ktoré potom predávajú turistom. Aj my sme si nakúpili niekoľko kúskov ich ručnej práce. Následne sme navštívili mesto Haapsalu, miestny ranč Rano Ranča a večer sme sa ubytovali vo veternom mlyne. Ráno sme navštívili hlavné mesto Estónska Tallin. Najzaujímavejšie boli pre mňa nádherné historické budovy a miestni ľudia v dobových kostýmoch. Krátku zastávku sme mali aj v hlavnom meste Lotyšska v Rige, ktoré ešte dýcha ruskou kultúrou. Večer sme boli ubytovaní v luxusnom hotely v Litve. Nasledujúci deň naša cesta smerovala do Poľska, kde sme sa zastavili na miestnej ovocinárskej farme.

Po tejto krátkej exkurzii bola naša najbližšia cieľová zastávka Slovensko-Prešov. Do Prešova sme pricestovali v neskorých večerných hodinách.

Cestu do Estónska vnímam pozitívne až na menšie organizačné nedostatky. Estónci nám ukázali, že sa vedú úprimne tešiť aj z menších a bežnejších vecí ako my Slováci, takže sa máme stále čo učiť.

Gabriela Palenčárová, Mgr.
Vyslaný účastník exkurzie za MAS LEV, o.z.